Ελένη Χωρεάνθη

Στα περιθώρια της λύπης

ΕΚΔΟΣΕΙΣ Σ. Ι. ΖΑΧΑΡΟΠΟΥΛΟΣ

Ελένη Χωρεάνθη

Στα περιθώρια της λύπης

ΕΚΔΟΣΕΙΣ Σ. Ι. ΖΑΧΑΡΟΠΟΥΛΟΣ

Στα περιθώρια της λύπης
(ψηφιακή μορφή)

ΒΙΝΙΕΤΑ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ: ΒΕΡΙΝΑ ΧΩΡΕΑΝΘΗ

Ω Γαία Μεγάλη μητέρα
– *Ίθι Μάτερ μεγάλα* –
πόσα χωνεύει τούτο το χώμα
πηγή ζωής και χώρος θανάτου
κι αντέχει ακόμα.
Και πόσα στων στίχων μου πάνω το σώμα
από του κόσμου τα θαύματα
δεν έχω μάθει
και πόσο δεν έχω υποφέρει και πάθει
για *των "ανθρώπων τα βάσανα"*
και των πραγμάτων τα πάθη
– Εκ του προχείρου.

(28. 10. 2022 / 2. 11. 2022)

"...Αιώνες ψάχνω τα δειλά σου βήματα
μες της αλόης τα πικρά μου χρόνια.
Γίναν τα χέρια μου πουλιά
στης εγκαρτέρησης τα κλώνια..."

Ελένη Χωρεάνθη, *Νύχτες της βροχής*

Χρώματα

Χρώματα*

Δος μου λίγο χρόνο να σιαχτώ,
φως μες στο γυαλί να κοιταχτώ,
με ανθούς τη γύμνια μου να ντύσω
και πουλιά στην πέτρα να κεντήσω.

Κόκκινο και μαύρο, βιολετί.
Πόσα ακόμα η ζωή μου απαιτεί;
Θέλει τόπο η μνήμη να σταθεί,
στο βυθό της λήθης μη χαθεί.

Πιάσε μου το χέρι, κράτησέ με,
να ‘βρω της αγάπης τη γραμμή.
Κι αν το θέλεις, πάλι, μίσησέ με,
βρες μιαν όποια να ’ναι αφορμή.

Ο καιρός περνάει και δεν γυρίζει,
μένουν οι καημοί στην κουπαστή.
Βάνω την ελπίδα μετερίζι,
ξάρτι η αγάπη να πιαστεί.

(2000)

*Για το ποίημα αυτό, εγκρατής φιλόλογος έγραψε: “...Κόκκινο, μαύρο και βιολετί’, τα χρώματα του ισόπλευρου τριγώνου της ύπαρξής μας: ήγουν, του έρωτα, του θανάτου και της θλίψης. Η θλίψη ως αναγκαία προϋπόθεση της μνήμης. Και η μνήμη ως ουσίωση του τόπου και του χρόνου. Αυτό είναι σπουδαίο ποίημα με ρυθμό και τροχαϊκό μέτρο, με στίχους ενδεκασύλλαβους, οξύτονους και παροξύτονους, αλλά πάντως με ποικίλη ομοιοκαταληξία”.

Επί ξύλου

"...Σήμερον κρεμάται επί ξύλου..."

Κάπου, στο πίσω μέρος του μυαλού,
στο ρημαγμένο σπήλαιο της ψυχής,
ωσάν σε όρμο απόκρυφου γιαλού,
ευωδιά ο ανθός μιας ενοχής.

Εκεί, σε μιαν απόμερη ακτή,
μέσα στο αίμα βουτηγμένο
απ' της αγάπης την Πεντηκοστή,
μένει ένα αντίδωρο αγιασμένο

να κοινωνούν όσοι αγάπησαν πολύ
κι έμεινε η καρδιά σακατεμένη,
μια πληγή που αιμορραγεί, μα δε βολεί
να επουλωθεί κι όλο βαθαίνει.

Κι όπως σταλάζει σιγανά η βροχή
απ' των δακρύων μας τη βρύση,
γλυκά η ψυχή αναπολεί μιαν εποχή
που ο έρωτας πηγή είχε αναβρύσει.

Καθώς πληθαίνει των δακρύων η ροή
και η ψυχή φυλλορροεί, αναθυμάται
δείπνα ερώτων μυστικά κι αναριγεί
και "επί ξύλου" η καρδιά "κρεμάται".

(Αθήνα, 1999 / Παλαιό Φάληρο, 11-1-2021)

Πικρή σαμπάνια

Για μια νύχτα αγάπης τρυφηλή,
έχυσα θολό και μαύρο δάκρυ
στου πικρού καημού σου το γυαλί
κι έφτασα στης κόλασης την άκρη.

Μέσα σε καθρέφτη ραγισμένο,
είδα του προσώπου μου τη γύμνια.
Φαίνεται μου ήτανε γραμμένο
απ' της μοίρας τα πολλά τσαλίμια.

Ντύθηκα χλαμύδα πορφυρή,
να καλύψω της ψυχής μου την ορφάνια
κι ήπια μονορούφι την πικρή,
της πρωτοχρονιάς σου τη σαμπάνια.

Έφτασα στης κόλασης την άκρη
απ' τ' αρίφνητά μου πάθη
κι έχυσα της πικρουλιάς το δάκρυ,
για τα αμέτρητά μου λάθη.

Άγονη γραμμή

Σαν τα βαπόρια της αγόνου
πάνε οι καιροί και οι εποχές,
λογής πραμάτεια ξεφορτώνουν
στις κουρασμένες μας ψυχές.

Του κόσμου η όψη αλαφιασμένη
ωσάν παιδιού που ᾽χει χαθεί.
Κι είμαστε τόσο γελασμένοι
κι είμαστε τόσο μοναχοί.

Βρέφος η αγάπη μου στα σπλάχνα
σκιρτά στην πρώτη αναλαμπή,
τρέμει των αστεριών η άχνα
ως πάει στους ύπνους των να μπει.

Η απαντοχή που με παιδεύει
καιρούς και χρόνους εκατό,
– πουλί πετούμενο – αλαργεύει
κι εγώ το μόχθο μου κρατώ.

Σαν τα βαπόρια της αγόνου,
από μουράγιο σε σταθμό,
κρύβουμε στις ρωγμές του χρόνου
τον πληγωμένο μας ρυθμό.

Και ψάχνουμε στ᾽ αποκαΐδια
για όνειρα. Και στα παζάρια
πουλάμε την ψυχή την ίδια
στο διάβολο, παίζοντας ζάρια.

(Αθήνα, 1978)

Περισυλλογή*

Τι να τα κάνεις τα λειψά τα προσιτά,
τα τετριμμένα, τα πεζά, τα αδιέξοδα,
ξοδεύοντας καιρό στα περιττά,
στο βόλεμα, στους τύπους, στα ανέξοδα.

Μας παίζει άσχημα παιγνίδια ο καιρός,
χάσαμε το ρυθμό στο αναμέτρημα.
Ο κόσμος είναι άγριος, βλοσυρός.
Ξεμείναμε μεσοστρατίς στο ενδιαίτημα.

Ο ταλαιπωρημένος χρόνια στοχασμός,
σκοντάφτει ανήμπορος σε κάθε κίνημα
κι ακολουθεί του κόσμου χαλασμός.
Κι όμως ήταν γενναίο το ξεκίνημα.

*Πρώτη μέρα στο "Σπίτι Λογοτεχνίας Πάρου", Λεύκες Πάρου, 6 Αυγούστου 2013.

Η Λαλού

Άσπιλο γαλάζιο πρωινού.
Με θολόν ορίζοντα στο νου,
σαν απελπισμένο μαραμπού
μες στο βραζιλιάνικο λιμάνι,
έψαχνε για να 'βρει μάνι μάνι
η Λαλού με το μακρύ φουστάνι,
κάποιο ναύτη στο σεργιάνι
τον καημό της για να γιάνει.

Η Λαλού στην άκρη του γιαλού
με το νου αρμένιζε γι' αλλού.

Έφευγε τρεχάτος ο καιρός
κι ο καημός σαν θρήνος γοερός.
Έλιωνε η Λαλού σαν το κερί,
γύριζαν στο νου της οι καιροί
λες και τυλιγόνταν στην ανέμη
κι αλυχτούσανε στ' αυτιά της οι ανέμοι,
μπόρες, χαλασμοί, κατατρεγμοί
κουρσεμένοι, μαύροι στεναγμοί.

Η Λαλού στην άκρη του γιαλού
με το νου αρμένιζε γι' αλλού.

Κύλαγε ο καιρός και η Λαλού
έτρεχε ξωπίσω του γι' αλλού,
γι' άλλο πολυσύχναστο λιμάνι,
μες στο παρδαλό της το φουστάνι
να τυλίξει κάποιο νιόβγαλτο παιδί,
τρυφερό της άνοιξης κλαδί,
τη δροσιά του πόθου να ρουφήξει,
να γλιτώσει απ' την ανία και την πλήξη.

Η Λαλού στην άκρη του γιαλού
με το νου αρμένιζε γι' αλλού.

Φεύγαν μεθυσμένα τα καράβια
κι έμενε η Λαλού μόνη τα βράδια,
σ' ένα ξεχασμένο ταβερνάκι
πίνοντας κρασί πικρό φαρμάκι,
ώσπου ένα βράδυ σμαραγδένιο
βούτηξε σε φόντο βελουδένιο
και ταξίδεψε στις θάλασσες και δαύτη,
για να βρει τον που έψαχνε το ναύτη.

Η Λαλού στην άκρη του γιαλού
με το νου αρμένιζε γι' αλλού.

(2000)

---

*Η επωδός "Η Λαλού στην άκρη του γιαλού / με το νου αρμένιζε γι' αλλού" έχει προστεθεί από τον συνθέτη και ερμηνευτή Χρήστο Κοτσαύτη, ο οποίος μελοποίησε το ποίημα.

Παράπονο

Με πνίγει το παράπονο,
το παραθύρι αφήνω.
Είναι η καρδιά μου αδειανή
και θλίψη καταπίνω.

Έξω βοριάς και αστραπές,
τον κόσμο έχουν ρημάξει
οι βροχοπτώσεις άσπονδες.
Τα πάντα έχουν αλλάξει.

Μπρος μου απλώνεται γκρεμός
κι ένα βαθύ σκοτάδι.
Κουράστηκα να περπατώ
να ψάχνω για σημάδι.

Να δραπετεύω στο κενό,
ο τρόμος με παγώνει
μες σ’ ένα όνειρο στενό,
που πάει και δεν τελειώνει.

Βάλτωσα στα οράματα
και στις προοπτικές
και μένω στα προγράμματα
με τις αποσκευές.

Χωρίς καμιά απαντοχή
μόνο με παρασόλι,
οδεύω πάντα στη βροχή
κάθε γιορτή και σκόλη.

Έχω μουσκέψει ως την ψυχή
κι ως μέσα στο μεδούλι.
Μ’ έχει πονέσει η αμυχή
– του μόχθου παραπούλι –

Μεγάλωσαν οι φθονερές,
οι ώρες της οδύνης
και χάνονται οι απαντοχές
στο μάκρος της ευθύνης.

Θέλω να βγω στο ξέφωτο,
λιγάκι ν’ ανασάνω.
Βιάζομαι, δεν έχω καιρό
επιλογές να κάνω.

(Παλαιό Φάληρο, 10-12-2010 / 19-4-2011)

Βροχερή πορεία

Μοιάζει η ζωή με βροχερή πορεία
κι ο χρόνος Τρίτη και φαρμακερή.
Δεν έστερξε να βρω μιαν ευκαιρία
ν' αδράξω. Με προφτάσανε οι καιροί.

Εξανεμίστηκαν οι μέρες σαν αφρός,
έμεινε η καρδιά ξερό χορτάρι.
Πέταξε ο έρωτας ανάλαφρος
και βιάστηκε ο βοριάς να μου τον πάρει.

Κι απόμεινα στρουθί μοναχικό,
– άστεγος ένας έρωτας εντός μου –
λησμονημένο περιστατικό,
ασήμαντο στην ερημιά του κόσμου.

Τα χαμένα

Δεν ξαναγυρίζουν τα χαμένα,
όνειρα κι αγάπες, καρδιοχτύπια,
στο βυθό του χρόνου είναι θαμμένα.
Την αλόη του μισεμού την ήπια

σαν πρωτοχρονιάτικη σαμπάνια.
Δεν μπορεί – τόσα μας χωρίζουν λάθη.
Άδικα πασκίζεις τώρα – σπάνια
τα παλιά να ξανανθίσουν πάθη.

Τα καράβια χαλασμένα στο μουράγιο
-στα χαμένα πλέον μην πασκίζεις –
βούλιαξαν οι ελπίδες στο ναυάγιο.
Στα συντρίμμια μάταια μη γυρίζεις.

Μοναχά μια ανάμνηση απομένει
στην καρδιά μας πια σαν κατακάθι,
τη ζωή μας τη πικρή, την πονεμένη,
σαν φαρμακερό να την τρυπάει αγκάθι.

(Παλαιό Φάληρο, 22-1-2017)

Ένα ασήμαντο συμβάν

Ένα ασήμαντο, τυχαίο συμβάν
του είχε ανακόψει την πορεία
κι έμεινε πίσω από το παραβάν
και τον προσπέρασε η ιστορία.

Έζησε ξεχασμένος, μοναχός
μακριά απ᾽ τον κόσμο σε μια σκήτη
κι έφτανε ως εκείνον ο αχός
από του ρεύματος την κοίτη.

Εξήντα τόσα χρόνια στο καράβι
μιας θλιβερής αποσταμένης ουτοπίας,
δίχως να πάψει ούτε στιγμή να θάβει
μέσα του τον καημό μιας απουσίας.

Κεντούσανε οι στάλες της βροχής
στα κράσπεδα της μνήμης ιστορίες
αγάπης μιας αρχαίας ενοχής
όταν οι Έλληνες κουρσεύανε τις Τροίες.

Πάνω στη φλούδα του καιρού η απορία
χορεύοντας με της βροχής τις στάλες
και μ᾽ ένα τίναγμα φτερού η καρτερία
σκορπούσε θλιβερές των θρήνων τις κροκάλες.

Ένα ασήμαντο, μηδαμινό συμβάν
τον έριξε άναυλο σε μια βραχονησίδα
κι έμεινε πίσω απ᾽ της ζωής το παραβάν
ως ναυαγός στου ολέθρου τη σανίδα.

Πέρασαν χρόνια, δίσεκτοι καιροί
κι εκείνος στο βυθό της αγωνίας
έλιωσε μοναχός σαν το κερί
βουλιάζοντας στο φως της αγρυπνίας.

Ένα ασήμαντο στο βίο του συμβάν
έγινε αιτία να χαθεί μια ευκαιρία
κι έμεινε πίσω από το παραβάν
να ροκανίζει νοσταλγός την απορία.

Μάταιη απαντοχή

Έχω έναν κόμπο λύπης
στην καρδιά μου γιατί λείπεις.
Δεν βολεί να ξαναρθείς,
στ᾽ όνειρο μονάχα ανθείς.

Έχουν όλα αλλάξει τώρα,
σάρωσε ό, τι βρήκε η μπόρα
κι η ψυχή μου καρτερεί
λίγη ανάπαψη να βρει.

Όπως η πηγή που τρέχει,
η καρδιά μου να παντέχει
δάκρυ έχυσα πολύ,
άλλο πλέον δεν μπορεί

στους θολούς καιρούς να τρέχει,
μέσα στην ψυχή να βρέχει
όξινη, πικρή βροχή,
μάταιή μου απαντοχή.

Έσβησε και πια δεν μένει
ίχνος από τη θαμμένη
την ανατριχίλα, την ορμή
στην πεζή μου τη ζωή.

Το παράπονο της Ιφιγένειας

Μνήμη Κ. Χ.

Απόψε στ' όνειρό μου σ' είδα
σε μια ξανθή γελούμενη αμμουδιά,
να γράφεις τη στερνή σελίδα
εκεί που χτίζαν πύργους τα παιδιά.

Κι ήρθαν στο νου τα χρόνια εκείνα,
που 'μοιαζε η πλάση με χρυσοπηγή.
Κρυφομιλούσαν οι καρδιές σαν κρίνα
και πέφταν περιστέρια στη σιγή.

Κυκλάμινα, ζουμπούλια κι ανεμώνες
έφερνες στην ποδιά μου αγκαλιές,
μετρούσες μ' ασφοδίλια τους αιώνες,
στου Θορικού τις γκριζωπές πλαγιές.

Πρωτομαγιά στο Λαύριο, στη Βραβρώνα
θυμάμαι, εκεί στων άρκτων τη στοά,
στη μεσιανή μαρμάρινη κολόνα:
“Της Ιφιγένειας το παράπονο βοά,

τ' ακούς” – μου 'λεγες τρυφερά στ' αυτί –
“που όσο πέφτει η μέρα δυναμώνει;
Πίσω απ' το βράχο, λένε, έχει θαφτεί,
όπου φυτρώνει μια μικρή ανεμώνη...”

Τώρα στο Θορικό έχουν βλαστήσει
χλωράγκαθα. Και στη Βραβρώνα
τους κίονες στη θλίψη έχουν βυθίσει
οι Φράγκοι του αμαρτωλού αιώνα.

Ωραία χρόνια

Θε μου, πώς στέρεψε το δάκρυ,
πώς μάτωσε άξαφνα η φωνή μου,
έχασα την υπομονή μου.
Η προσμονή δεν έχει άκρη.

Γι᾽ αλλού ταξίδεψαν τα πλοία,
μ᾽ άλλους καιρούς, γι᾽ άλλα λιμάνια
και ξαγρυπνώ στην παραλία
πλέκοντας τους καημούς γιορντάνια.

Τόση ζωή, ωραία χρόνια,
διαβήκανε και με πληγώνουν,
με ροκανίζουν με σαγόνια
φίλοι, που ξέρουν να δαγκώνουν.

Με πνίγει το σκοτάδι απόψε
κι είναι η ψυχή μου κουρασμένη.
καρδιά μου, την αμάχη κόψε,
αιώνιο τίποτα δεν μένει.

Μη χολοσκάς για τις απώλειες,
τα ᾽χει η ζωή τέτοια τερτίπια.
Πάντα θ᾽ ανθίζουν οι μανόλιες
κι εγώ την πίκρα μου την ήπια.

Και το κλαδί που ᾽χε ανθίσει
στα όνειρα της εφηβείας,
διαμελισμένο θα σαπίσει
στο κάτεργο της ουτοπίας.

Κι είμαστε τόσο μπερδεμένοι
σε μιαν αλαφιασμένη ζήση
– ανήμποροι και προδομένοι –
που μες στο αίμα έχει βυθίσει.

Και ψάχνουμε στ᾽ αποκαΐδια
για όνειρα. Και στα παζάρια
πουλάμε την ψυχή την ίδια
στο διάβολο, παίζοντας ζάρια.

Ανεμόσκαλα

Ανεμόσκαλα θα κάνω
της καρδιάς μου τον καημό
και με ρόδα θα υφάνω
στίχους δίχως τελειωμό.

Το όνειρο θα κάνω σκάλα,
στο μπαλκόνι σου ν’ αράξω
κι απ’ τα γιασεμιά μια στάλα
γλύκα κι ευωδιά ν’ αρπάξω.

Με όνειρα θα ανοίγω δρόμο
αψηλά στον ουρανό
και μ’ ένα σταυρό στον ώμο
θα σε ψάχνω στο κενό.

Ανεμόσκαλα θα κάνω
της καρδιάς μου τον καημό
και με στίχους θα υφάνω
άσμα δίχως τελειωμό.

Το όνειρο θα κάνω σκάλα
στα ουράνια ν’ ανεβώ
και στ’ αστέρια τα μεγάλα
σαν αέρας θα διαβώ.

Μήπως και σε ανταμώσω
σ’ ένα άστρο λαμπερό,
να σε βρω να ξανανιώσω,
όπως τον παλιό καιρό.

Συνάντηση

Όταν ερχόσουν έφευγα
κι έκανα μύριες στάσεις
ν' αφήνω χώρο να διαβείς,
χρόνο να προσπεράσεις.

Κι αν είναι τώρα σούρουπο,
πάλι θα ξημερώσει
κι ένα αεράκι δροσερό
νέα πνή θα δώσει.

Ο δρόμος πάει κι έρχεται,
ποτέ δεν τελειώνει
κι ό, τι γλυτώνει απ' τη φθορά
πάντοτε ξανανιώνει.

Όταν ερχόσουν έφευγα
κι έκανα μύριες στάσεις
ν' αφήνω χώρο να διαβείς,
χρόνο να προσπεράσεις.

Στα περιθώρια της λύπης

“...Μέσα μου σεργιανούσε πάντα
ανεξήγητα μια θλίψη
κι έπαιρναν χρώμα γήινο τα πρόσωπα
κι ολόγυρα βασίλευε σιωπή...”

(Από ανέκδοτο των συρταριών μου)

Στα περιθώρια της λύπης

Στα περιθώρια της λύπης
– να ’ξερες πόσο μου λείπεις –
ανθίζουν οι ώρες
ανατριχιάζουν οι άνεμοι
φεύγουν οι μπόρες
οι καιροί αλλάζουν.

Τα φώτα σβήνουν
έρημη η γη.
Καιρός διαβαίνει,
παντού στον κόσμο
λάμνει η σιγή.
Ψυχή δεν μένει.

Διαβάζεις τ’ άστρα.
Εφτά ουρανοί
λάμνουν στα μάτια μου.
Εντός μου αναριγεί
– ρόδο που ανθεί –
φως στα κομμάτια μου.

Όσα τραγούδια

Όσα τραγούδια σου πω,
θα 'ναι στον ίδιο σκοπό.
Όσο για σένα κι αν κλάψω,
να σ' αγαπάω δεν θα πάψω.

Πώς φεύγουν πια οι ώρες
απ' τα μάτια μου.
Είναι καιρός να συμμαζέψω
τα κομμάτια μου.

Μες στης καρδιάς τον καμβά
άστρα η αγάπη κεντά.
Γέρνει η νύχτα και σβήνει
του φεγγαριού την οδύνη.

Κάθε στιγμή που περνά
όλος ο κόσμος γερνά.
Μένει μονάχα η ελπίδα
στην τελευταία σελίδα.

Πώς να σ' αγγίξω, μου λες;
Είναι οι πληγές μου πολλές.
Πόσο σου λείπω, δεν ξέρω,
μέσα, βαθειά μου, υποφέρω.

Πώς φεύγουν πια οι ώρες
απ' τα μάτια μου.
Είναι καιρός να συμμαζέψω
τα κομμάτια μου.

(18-5-2021)

Γλυκοχαράματα

Ήρθες γλυκοχαράματα
με τον Αυγερινό
κι αστράψανε τα Φάληρα
ως το Λυκαβηττό.

Μ’ άνοιξες δρόμο στον καιρό
απ’ την αρχή να πάρω
κι όποιο βαπόρι κι αν θα βρω
στ’ όνειρο θα σαλπάρω.

Δεν με τρομάζουν θύελλες
μηδέ κακό λιοπύρι.
Τον αρμενίζω τον καιρό
με σε καραβοκύρη.

Δεν με λυγάει ο θάνατος
μα τον περιφρονώ.
Κι αν είναι τώρα σούρουπο
θα ’ρθει και πρωινό.

Ήρθες γλυκοχαράματα
σαν τον Αυγερινό
και λάμψανε τα Φάληρα
μέχρι τον ουρανό.

Σαν προσευχή

Είθε να ήσουνα πουλί,
ένα μικρό αηδονάκι
και να τ' ακούω να λαλεί
με περίσσιο μεράκι

αποβραδίς κι ως την αυγή
με τ' αργυρό φεγγάρι,
όλο το πάθος του να βγει
κι ύπνος να μην με πάρει.

Να κελαηδεί αποσπερνό,
μες στων "Ωρών" τη δίνη
κι ίσαμε τον Αυγερινό
τόνους γλυκούς ν' αφήνει.

Θα καμακώσω τον καιρό,
– βιάζομαι να προκάνω –
ένα τραγούδι τρυφερό,
σαν προσευχή να κάνω.

Να το ακούω να κελαηδεί
για μιαν αγάπη αιθέρια,
κρυμμένο στ' ανθηρό κλαδί
ως θα μετράς τ' αστέρια.

Αποβραδίς κι ως την αυγή
με τ' αργυρό φεγγάρι,
όλο το πάθος του να βγει
κι ύπνος να μην με πάρει.

(12-2-2021)

Τ' αθάνατο νερό

Να 'χα τ' αθάνατο νερό
το χάρο να μεθύσω,
να ξεγελάσω τον καιρό,
για να σε φέρω πίσω.

Να 'χα τ' αθάνατο νερό
το Χάρο να μερώσω
και τη ζωή που σου 'κλεψε,
να σου την ξαναδώσω.

Να 'χα ανέρωτο κρασί
τη λήθη να κερνάω,
τον πόνο τον ατέλειωτο
να τόνε προσπερνάω

Να 'ταν τ' αθάνατο νερό
ποτέ να μη στερέψει
κι ό, τι μας παίρνει η ζωή
να μας το επιστρέψει.

Μα ό, τι αρπάζει η ζωή
δεν μας το ξαναδίνει.
Μένουμε έρμοι, νοσταλγοί
μες στου καημού τη δίνη.

Τι ζητάς

Τι, ψυχή μου, ζητάς
στο σκοτάδι να δεις,
τι γυρεύεις, πού πας,
ποιον πλανιέσαι να βρεις;

Τι στη νύχτα ακλουθάς,
τι, ψυχή μου, ποθείς
στο σκοτάδι και πας
και κατόπι θρηνείς;

Μια φεύγεις, μα πάλι
γυρίζεις ξανά,
σαν κάτι – ναι – αγάλι
σφιχτά σε να τραβά;

Αχ, τι να ’ναι αυτό
που εμένα καλεί;
Κι ό, τι εγώ λαχταρώ,
δεν υπάρχει. Γιατί;

Ικεσία

Μες στα μάτια σου που λάμπουν
δάκρυ σου ήθελα να 'μουν,
να κυλάω στο πρόσωπό σου
και ν' ανθίζω στο όνειρό σου.

Μόλις ξημερώνει η μέρα
να με βρίσκει στη σκακιέρα,
παίζοντας το φως στα πιόνια
για να σε θυμάμαι αιώνια.

Στου καιρού το μέσα μέρος,
άνοιξη, χειμώνα, θέρος,
κρύβω το πικρό μου δάκρυ
στης υπομονής την άκρη.

Κι όπως φεύγουν τα βαπόρια,
σαν με πνίγει η στενοχώρια,
τους ανέμους να ικετεύω,
με τα λόγια να πλανεύω,

στα πελάγη που γυρνούνε,
την αγάπη μου αν τη βρούνε,
να τη φέρουν στο μουράγιο.
Κάνω τον καημό κουράγιο.

Ουτοπία

Ήταν μια νύχτα παγερή
και το βαθύ σκοτάδι
έκρυβε τ' άστρα τ' ουρανού
κι ούτε ένας για σημάδι

αστερισμός δεν άναβε.
Μα ξάφνου από τη δίνη
νεφελωμάτων πρόβαλαν
γαλαξιών τα σμήνη.

Και στόλισαν τον ουρανό
τ' αστέρια, που 'χε κλέψει
η νύχτα στο σεργιάνι της
την κόμη της να στέψει.

Και γαλαξίες λαμπεροί
έδιωξαν το σκοτάδι
και αγαλλίασε η ψυχή
που πρόσμενε σημάδι.

Τώρα στην άμμο τη ρευστή
πύργο ψηλό θα χτίσω,
σε μια καινούρια εποχή
απ' την αρχή να ζήσω.

(5 / 7-4-2021)

Ύμνος στον έρωτα*

Αχ, έρωτα, αχ, έρωτα,
που απ' τα μάτια στάζεις
τον πόθο και γλυκιά χαρά
μέσα στα στήθια βάζεις

εκείνων που οι σαΐτες σου
κατάκαρδα τρυπάνε,
ποτέ μπροστά μου μη φανείς
με συμφορά σαν τούτη.

Κι ούτε παράφορος να ρθεις
εμέ να σαϊτέψεις.
Μηδέ φωτιάς μηδ' αστραπής
πιο φοβερό το βέλος

δεν είναι από της Κύπριδας
που με τα χέρια ρίχνει
ο γιος του Δία, ο έρωτας,
και τις καρδιές πληγώνει.

---

*Οι Τροιζήνιες υμνούν τον έρωτα. Χορικό από την τραγωδία *Ιππόλυτος* του αρχαίου τραγικού ποιητή Ευριπίδη, όπως είναι στο βιβλίο μου: Ελένη Χωρεάνθη, *Ιστορίες από το αρχαίο δράμα*, Ευριπίδης, τόμος Β΄, Μήδεια, Ιππόλυτος, Άλκηστις. Μετάφραση / μυθιστορηματική διασκευή, Εκδόσεις Φυτράκη, Αθήνα 2005.

Δεν είναι ο έρωτας

Δεν είναι ο έρωτας νερό,
νάμα να ξεδιψάει,
όνειρο είναι απατηλό
κι όπου θέλει σε πάει.

Είναι ένα βότανο πικρό,
φίλτρο που φαρμακώνει,
έχει κεντρί φαρμακερό
κι όπου χωθεί πληγώνει.

Από τα μάτια πιάνεται
στα χείλη κατεβαίνει
κι από τα χείλη στην καρδιά
ριζώνει και δεν βγαίνει.

Κάνει τον πόνο γλυκασμό,
μα τις πληγές που αφήνει,
βάλσαμο μήτε γιατρικό
κανένα δεν τις κλείνει.

Από τα μάτια πιάνεται
και στην καρδιά ριζώνει
ο έρωτας, και την ψυχή
ύπουλα σαρακώνει.

Είκοσι ένα χαϊκού
του φθινοπώρου

Φεύγει ο καιρός
στου Οκτώβρη το κλάμα
το χώμα νωπό

Το πρόσωπό σου
κυνηγάει εφιάλτης
το σκάφος τρίζει

Βρέχει τοξίνες
Ο κόσμος μας χάλασε
φως να δειπνήσεις

Καρικατούρα
στον καθρέφτη του χάους
Ο κόσμος φθίνει

Η νύχτα κλαίει
Τα όνειρα σβήνουνε
πέφτουν τ᾽ αστέρια

Νύχτωσε πάλι
καημοί στ᾽ ακροκλώνια
η αγάπη πενθεί

Φύλλα πεσμένα
Στ᾽ ακρογιάλι του χρόνου
ο έρως θρηνεί

Κλαίει ο Θεός
του Οκτώβρη το δράμα
ο κόρφος κενός

Το μέτωπό σου
ελπίδες που έφυγαν
πέφτει σκοτάδι

Καρικατούρα
στον καθρέφτη του χάους
ο κόσμος πάσχει

Φαγεντιανή
σκακιέρα με πιόνια
κόμπος στο χτένι

Κόρη του γιου σου
λυχνία εφτάφωτη
χαίρε Μητέρα

Πλήθη μαρτύρων
ονείρων μορφώματα
Αρκείτω βίος

Βρέφη αιμάτων
πικρή θηλάζουν ροή
σπέρματα φρίκης

Βρεφοκτονούσα
δακτυλοδεικτούμενη
ανθρωποβόρα

Πέτρινος χρόνος
τον κόσμο βαράθρωσε
μίσος αιώνων

Κόκκινα ρείθρα
λιπαίνουν τη θάλασσα
αίματα αθώων

Χαίρε Μητέρα
λυχνία εφτάφωτη
κόρη του γιου σου

Λεπιδοφόρος
οστεοφρουρούμενη
αιμορροούσα

Καθημαγμένος
ο ανυποχώρητος
αιθεροβάμων

Ανθοφορούσα
αστερομέτωπη γη
χώρα ηρώων

Σχεδιάσματα

Αν δεν στάξει
απόψε
δάκρυ βροχής ο καιρός,
θα στενάξει η γη.
Κόψε
με φως τη σιγή.

Οι ροές των
δακρύων
πηγές κοπετών,
μυρίων
κακών οιωνοί,
φοβερών.

Θαλασσαετός
υμνωδεί
του παντός την ειδή.
ζόφος
καλύπτει
του έρωτος την κρύπτη.

Διθυράμβων ιαχές
να ηχούν
μουσικές θαλερές
να υμνούν
των ερώτων το βρέφος
– θεοδώρητο λέχος.

Ποιήματα της συλλογής έχουν μελοποιηθεί και τραγουδηθεί από τους μουσικοσυνθέτες και ερμηνευτές:

Χρήστο Κοτσαύτη: Άγονη γραμμή, Η Λαλού, Βροχερή πορεία, Τα χαμένα, Ωραία χρόνια, Ανεμόσκαλα, Γλυκοχαράματα, Προσευχή (Σαν προσευχή), Δεν είναι ο έρωτας, Δέκα χαϊκού, Απαντοχή (Μάταιη απαντοχή), Το παράπονο της Ιφιγένειας.

Γιώργο Τάμογλου: Χρώματα, Συνάντηση, Τ' αθάνατο νερό, Ανεμόσκαλα (Όπως τον παλιό καιρό). Ικεσία (Μες στα μάτια σου), Σαν προσευχή (Στου φεγγαριού τη δύση).

Στα περιθώρια της λύπης

Στα περιθώρια της λύπης
– να ΄ξερες πόσο μου λείπεις –
ανθίζουν οι ώρες
ανατριχιάζουν οι άνεμοι
φεύγουν οι μπόρες
οι καιροί αλλάζουν.

Τα φώτα σβήνουν
έρημη η γη.
Καιρός διαβαίνει,
παντού στον κόσμο
λάμνει η σιγή.
Ψυχή δεν μένει.

Διαβάζεις τ' άστρα.
Εφτά ουρανοί
λάμνουν στα μάτια μου.
Εντός μου αναριγεί
– ρόδο που ανθεί –
φως στα κομμάτια μου.